

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређује се заштита и управљање квалитетом ваздуха и одређују мјере, начин организовања и контрола спровођења заштите и побољшања квалитета ваздуха као природног добра од општег интереса које ужива посебну заштиту.

(2) Одредбе овог закона не примјењују се на загађења проузрокована радиоактивним материјама, индустријским удесима и елементарним непогодама.

Члан 2.

Заштита ваздуха остварује се:

а) успостављањем, одржавањем и унапређивањем јединственог система управљања квалитетом ваздуха на територији Републике Српске (у даљем тексту: Република),

б) очувањем и побољшањем квалитета ваздуха кроз утврђивање и остваривање мјера у области заштите како би се спријечиле или смањиле штетне последице по здравље људи и/или животну средину,

в) избјегавањем, спречавањем и смањењем загађења која утичу на оштећење озонског омотача и климатске промјене,

г) праћењем, прибављањем и процјењивањем одговарајућих података о квалитету ваздуха на основу мјерења и стандардизованих метода,

д) обезбјеђивањем доступности података о квалитету ваздуха,

ђ) извршавањем обавеза у складу са потврђеним међународним уговорима и

е) међународном сарадњом у области заштите и побољшања квалитета ваздуха и осигурањем доступности тих података јавности.

Члан 3.

Поједини изрази употријебљени у овом закону имају следеће значење:

а) „ваздух“ је ваздух у тропосфери на отвореном који не укључује ваздух у затвореном простору,

б) „гасови са ефектом стаклене баште“ су гасови који апсорбују и реемитују инфрацрвено зрачење и у атмосферу доспијевају као последица природних процеса, али и усљед људских активности,

в) „гориво“ је било који чврст, течан или гасовити сагорљиви материјал који се користи за сагоријевање у покретном извору загађења и постројењу за сагоријевање, осим комуналног и опасног отпада,

г) „горња граница оцјењивања“ је прописани ниво загађујуће материје испод кога се оцјењивање може вршити комбинацијом мјерења и метода процјене на основу математичких модела и/или других мјеродавних метода процјене,

д) „граница толеранције“ је проценат дозвољеног прекорачења граничне вриједности под прописаним условима,

ђ) „гранична вриједност“ је највиши дозвољени ниво загађујуће материје у ваздуху, утврђен на основу научних сазнања, како би се избјегле, спријечиле или смањиле штетне посљедице по здравље људи и/или животну средину и која се не смије прећи када се једном достигне,

е) „гранична вриједност емисије“ је максимално дозвољена вриједност концентрације загађујуће материје у отпадним гасовима из стационарних и покретних извора загађења која може бити испуштена у ваздух у одређеном периоду,

ж) „доња граница оцјењивања“ је прописан ниво загађујуће материје испод кога се оцјењивање може вршити само помоћу метода процјене на основу математичких модела и/или других метода процјене,

з) „допринос загађењу из природних извора“ су емисије загађујућих материја настале усљед природних догађаја као што су сеизмичке и геотермалне активности, шумски пожари, екстремне временске појаве, укључујући полен, које нису директно или индиректно изазване људским активностима,

и) „дугорочни циљ“ је ниво загађујуће материје који се поставља као циљ за дужи период, ако примјеном одговарајућих мјера граничну вриједност није могуће достићи у задатом року,

ј) „емисија“ је испуштање загађујућих материја у гасовитом, течном или чврстом агрегатном стању из извора загађивања у ваздух,

к) „емисија гасова са ефектом стаклене баште“ је испуштање гасова са ефектом стаклене баште из индивидуалних и/или дифузних извора у ваздух,

л) „загађујућа материја“ је свака материја (унесена директно или индиректно од стране човјека у ваздух) присутна у ваздуху, која има штетне ефекте по здравље људи и животну средину у цјелини,

љ) „заинтересована јавност“ је јавност на коју рад постројења и обављање активности утиче или је вјероватно да ће утицати, укључујући невладине организације које се баве заштитом животне средине и које су евидентирани код надлежног органа,

м) „индикативна мјерења“ су мјерења за које се постављају мање строги захтјеви у погледу квалитета података од оних који се захтијевају за фиксна мјерења,

н) „јавност“ су једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе,

њ) „концентрација о којој се извјештава јавност“ је ниво загађујуће материје чије прекорачење представља опасност по здравље посебно осјетљивих дијелова популације од краткотрајне изложености, о којој је неопходно хитно и одговарајуће информисање јавности,

о) „концентрација опасна по здравље људи“ је ниво загађујуће материје чије прекорачење представља опасност по здравље људи од краткотрајне изложености, при чијој се појави хитно морају предузети одговарајуће прописане мјере,

п) „критични ниво“ је ниво загађујуће материје заснован на научним сазнањима, изнад кога се може појавити директан штетан ефекат на неке рецепторе као што су дрвеће, друге биљке или природни екосистеми али не на људе,

р) „максимална емисија“ је максимална количина загађујућих материја изражена у килотонама која у Републици може бити емитована у једној календарској години у складу са потврђеним међународним уговорима,

с) „ниво загађујуће материје“ је концентрација загађујуће материје у ваздуху или њихово таложење на површини у одређеном периоду, којима се изражава квалитет ваздуха,

т) „ненамјерно испуштене дуготрајне органске загађујуће супстанце“ су супстанце које су перзистентне, биоакумулативне и токсичне, које се емитују из стационарних и покретних извора загађивања, као на примјер: полихлоровани дибензофурани и полихлоровани дибензодиоксини, полициклични ароматични угљоводоници, хексахлорбензен и полихлоровани бифенили,

ћ) „овлашћено правно лице“ је стручна организација акредитована као лабораторија за испитивање, која посједује дозволу за вршења мониторинга ваздуха и/или мјерења емисије, коју издаје министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство),

у) „оператер“ је свако привредно друштво, друго правно лице или предузетник које посједује еколошку дозволу издату у складу са прописом који регулише заштиту животне средине и које управља постројењем, контролише га или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења,

ф) „основне руралне локације“ су мјерна мјеста удаљена од значајних извора загађења ваздуха која се користе за обезбјеђивање података о основним концентрацијама загађујућих материја на мјестима која нису директно изложена загађењу ваздуха,

х) „основне урбане локације“ су мјерна мјеста у урбаним подручјима на којима су нивои изложености загађујућој материји опште градске популације репрезентативни,

ц) „оцјењивање квалитета ваздуха“ је сваки метод који се користи за мјерења, прорачуне, прогнозе и процјене нивоа загађујућих материја ради одређивања подручја према нивоу загађености,

ч) „планови и програми“ су инструменти којима се утврђују мјере у циљу достизања граничних и циљних вриједности, у случају да су оне прекорачене,

џ) „покретни извор загађивања“ је мотор са унутрашњим сагоријевањем уграђен у транспортно средство или радне машине,

ш) „постројење за сагоријевање“ је технички систем (ложиште) у коме се гориво оксидује у циљу коришћења тако произведене топлоте,

аа) „прекурсори озона“ су супстанце које доприносе формирању приземног озона,

аб) „приземни озон“ је озон који се налази у најнижим слојевима тропосфере,

ав) „супстанце које оштећују озонски омотач“ су супстанце које имају потенцијал оштећења озонског омотача већи од нуле, и то:

хлорофлуороугљеници, други потпуно халогеновани хлорофлуороугљеници, халони, угљен-тетрахлорид, 1,1,1-трихлороетан (метил-хлороформ), метил-бромид, бромфлуороугљоводоници, хлорофлуороугљоводоници и бромохлорометан, било да су саме или у мјешавини, нове, сакупљене, обновљене или обрађене, које се контролишу у складу са Монреалским протоколом о супстанцама које оштећују озонски омотач,

аг) „стационарни извор загађивања“ је стационарна техничка јединица, укључујући и постројење за сагоривање, у којој се изводи једна или више активности које могу довести до загађења ваздуха, као и свака друга активност код које постоји техничка повезаност са активностима које се изводе на том мјесту и које могу произвести емисије и загађење,

ад) „толерантна вриједност“ је гранична вриједност увећана за границу толеранције,

ађ) „укупне таложне материје“ су укупна маса загађујућих материја која је доспјела из атмосфере на површину (нпр. тла, вегетације, воде, зграда и на друга слична мјеста) у датом подручју у одређеном периоду,

ае) „фиксна мјерења“ су мјерења која се врше на фиксним локацијама, континуираним или повременим узимањем узорака у циљу утврђивања нивоа загађујућих материја у складу са релевантним циљевима квалитета података,

аж) „флуоровани гасови са ефектом стаклене баште“ су флуоровани гасови који имају потенцијал оштећења озонског омотача једнак нули, а који имају потенцијал глобалног загријавања, и то: флуороугљоводоници, перфлуороугљеници и сумпорхексафлуорид и

аз) „циљна вриједност“ је ниво загађујуће материје утврђен како би се избјегли, спријечили или смањили штетни ефекти по здравље људи и/или животну средину у цјелини, која ће бити постигнута у утврђеном року.

Члан 4.

(1) Заштиту и побољшање квалитета ваздуха обезбјеђују, у оквиру својих овлашћења, Република, јединица локалне самоуправе, привредна друштва, предузетници, као и друга правна и физичка лица.

(2) Привредна друштва, друга правна лица и предузетници који у обављању дјелатности утичу или могу утицати на квалитет ваздуха дужни су да: обезбиједите техничке мјере за спречавање или смањивање емисија у ваздух; планирају трошкове заштите ваздуха од загађивања у оквиру инвестиционих и производних трошкова; прате утицај своје дјелатности на квалитет ваздуха; обезбиједите друге мјере заштите, у складу са овим законом и законима којима се уређује заштита животне средине.

(3) Праћење квалитета ваздуха и праћење емисија у ваздух обављају надлежни органи управе и правна лица која имају дозволу за обављање ове дјелатности.

II КОНТРОЛА КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Члан 5.

(1) Зона представља дио територије Републике са дефинисаним границама, одређен у циљу оцјењивања и управљања квалитетом ваздуха која са становишта контроле, одржавања и/или унапређења стања квалитета ваздуха, чини карактеристичну функционалну цјелину.

(2) Агломерација је зона са више од 250.000 становника.

(3) Агломерација може бити и зона са мањим бројем становника, ако је густина насељености у тој зони већа од прописане, те је због тога оправдана потреба за оцјењивањем и управљањем квалитетом ваздуха.

Члан 6.

(1) Зоне и агломерације одређују се на основу оцјене квалитета ваздуха, у зависности од утврђене горње и доње границе оцјењивања.

(2) Одређивање зона и агломерација из става 1. овог члана преиспитује се најмање једном у пет година, према условима за мониторинг утврђеним актом Владе Републике Српске (у даљем тексту: Влада) из члана 9. став 3. овог закона.

(3) Одређивање зона и агломерација из става 1. овог члана преиспитује се и у краћем периоду, у случају насталих промјена у активностима значајним за повећање концентрација загађујућих материја.

(4) У циљу контроле, одржавања стања и/или унапређења квалитета ваздуха Влада одређује зоне и агломерације на територији Републике.

Члан 7.

(1) У Републици се оцјењује квалитет ваздуха с обзиром на ниво загађујућих материја у зависности од доње и горње границе оцјењивања, и то:

а) у свим зонама и агломерацијама у којима ниво загађујућих материја прелази горњу границу оцјењивања за те загађујуће материје, за оцјењивање квалитета ваздуха користе се подаци добијени фиксним мјерењима који се могу допуњавати подацима добијеним техникама моделовања и/или индикативним мјерењима,

б) у свим зонама и агломерацијама у којима је ниво загађујућих материја испод горње границе оцјењивања установљене за те загађујуће материје, за оцјењивање квалитета ваздуха може се користити комбинација фиксних мјерења и техника моделовања и/или индикативних мјерења и

в) у свим зонама и агломерацијама у којима је ниво загађујућих материја испод доње границе оцјењивања установљене за те загађујуће материје, за оцјењивање квалитета ваздуха користе се технике моделовања и/или технике процјењивања.

(2) Изузетно од става 1. тачка в) овог члана, мјерења се врше и на основим руралним локацијама, удаљеним од значајних извора загађења ваздуха, у циљу обезбјеђења минималних информација о нивоу загађујућих материја.

Члан 8.

Оцјењивање квалитета ваздуха врши се обавезно у погледу концентрација сумпор-диоксида, азот-диоксида и оксида азота, суспендованих честица (PM₁₀, PM_{2,5}), олова, бензена и угљен-монооксида, приземног озона, арсена, кадмијума, никла и бензо(а)пирена (у даљем тексту: загађујућих материја), а може и за друге загађујуће материје, које су као такве утврђене релевантним међународним прописима.

Члан 9.

(1) У циљу ефикасног управљања квалитетом ваздуха успоставља се јединствени функционални систем праћења и контроле степена загађења ваздуха и одржавања базе података о квалитету ваздуха (у даљем тексту: мониторинг квалитета ваздуха).

(2) Република и јединице локалне самоуправе, у оквиру своје надлежности утврђене законом, обезбјеђују мониторинг квалитета ваздуха.

(3) Влада доноси пропис којим утврђује услове за мониторинг квалитета ваздуха на територији Републике, на приједлог Министарства.

(4) Прописом из става 3. овог члана обавезно се утврђују:

а) критеријуми за одређивање минималног броја мјерних мјеста и локације за узимање узорака у случају фиксних мјерења и у случају да су фиксна мјерења допуњена индикативним мјерењима или поступцима моделовања,

б) методологија мјерења и оцјењивања квалитета ваздуха (референтне методе мјерења и критеријуми за оцјењивање концентрација),

в) захтјеви у погледу података који се користе за оцјењивање квалитета ваздуха,

г) начин обезбјеђења квалитета података за оцјењивање квалитета ваздуха и

д) обим и садржај информација о оцјењивању квалитета ваздуха.

Члан 10.

(1) Мониторинг квалитета ваздуха врше републичка и локалне мреже мјерних станица и/или мјерних мјеста за фиксна мјерења.

(2) Праћење квалитета ваздуха може се обављати и намјенски индикативним мјерењима, на основу акта надлежног органа за послове заштите животне средине када је потребно утврдити степен загађености ваздуха на одређеном простору који није обухваћен мрежом мониторинга квалитета ваздуха.

Члан 11.

(1) За праћење квалитета ваздуха на нивоу Републике успоставља се републичка мрежа мјерних станица и/или мјерних мјеста (у даљем тексту: републичка мрежа).

(2) Републичка мрежа саставни је дио праћења квалитета животне средине и финансира се из буџета Републике.

(3) Републичка мрежа успоставља се у складу са прописом о контроли квалитета ваздуха, којим се одређује број и распоред мјерних станица и/или мјерних мјеста у одређеним зонама и агломерацијама, као и обим, врста и учесталост мјерења.

(4) У случају регионалног и прекограничног атмосферског преноса загађујућих материја у ваздуху и аероседиментима у оквиру међународних обавеза може се успоставити једна или више заједничких мјерних станица, које обухватају сусједне зоне у нашој и сусједним државама, да би се добила неопходна просторна резолуција.

(5) Пропис из става 3. овог члана доноси Влада, на приједлог Министарства.

Члан 12.

Републичку мрежу чине мјерне станице и/или мјерна мјеста за мјерење:

а) регионалног и прекограничног атмосферског преноса загађујућих материја у ваздуху и аероседиментима у оквиру међународних обавеза,

б) квалитета ваздуха у насељима, индустријским и ненасељеним подручјима,

в) квалитета ваздуха у заштићеним природним добрима и заштићеној околини непокретних културних добара,

г) квалитета ваздуха у подручјима под утицајем одређених извора загађивања, укључујући покретне изворе и

д) алергеног полена.

Члан 13.

(1) Министарство се стара о спровођењу прописа о контроли квалитета ваздуха у републичкој мрежи.

(2) Министарство обавља координацију активности републичке мреже и сарађује са другим органима републичке управе који на основу посебних прописа учествују у праћењу квалитета ваздуха, посебно са органима надлежним за заштиту здравља људи, заштиту природе, праћење метеоролошких услова и друго, као и са органима јединица локалне самоуправе.

(3) Праћење квалитета ваздуха у републичкој мрежи, у оквиру својих надлежности, врши републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове и овлашћена правна лица.

(4) Овлашћена правна лица из става 3. овог члана дужни су да податке о извршеним мјерењима достављају републичкој управној организацији надлежној за хидролошке и метеоролошке послове.

Члан 14.

(1) Јединица локалне самоуправе на својој територији успоставља локалну мрежу мјерних станица и/или мјерних мјеста (у даљем тексту: локална мрежа) за праћење квалитета ваздуха.

(2) Локалну мрежу чине допунске мјерне станице и/или мјерна мјеста које надлежни орган јединице локалне самоуправе одређује на основу мјерења или поступака процјене за зоне и агломерације за које нема података о нивоу загађујућих материја, у складу са својим потребама и могућностима.

(3) Мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи обавља се према пропису који за своју територију доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, а који мора бити усклађен са прописом из члана 11. став 3. овог закона.

(4) Јединица локалне самоуправе доноси пропис о контроли квалитета ваздуха на локалном нивоу, којим се одређује број и распоред мјерних станица и/или мјерних мјеста у одређеним зонама и агломерацијама, као и обим, врста и учесталост мјерења уз претходну сагласност Министарства.

Члан 15.

(1) Средства за реализацију програма контроле квалитета ваздуха у локалној мрежи обезбјеђују се из буџета јединице локалне самоуправе.

(2) Надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља координацију свих активности локалне мреже.

(3) Надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља послове праћења квалитета ваздуха из става 1. овог члана преко овлашћеног правног лица.

(4) Надлежни орган јединице локалне самоуправе може да овласти правно лице које прати рад аутоматских станица, прикупља и обрађује податке добијене контролом квалитета ваздуха у локалној мрежи под условима који су прописани актом из члана 60. овог закона.

(5) Надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да податке о резултатима мониторинга квалитета ваздуха јавно објави и достави републичкој управној организацији надлежној за хидролошке и метеоролошке послове.

Члан 16.

(1) У случају да постоји основана сумња да је дошло до загађења ваздуха које може нарушити здравље људи и/или животну средину, морају се обавити намјенска мјерења нивоа загађујућих материја.

(2) Министарство, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе утврђује оправданост основане сумње из става 1. овог члана и доноси одлуку о

мјерењима посебне намјене која садржи начин и рокове мјерења, као и врсту загађујућих материја које је потребно мјерити.

(3) Мјерења посебне намјене Министарство, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља преко надлежних органа републичке управе или овлашћеног правног лица.

Члан 17.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе и овлашћена правна лица дужни су да податке о квалитету ваздуха добијене контролом квалитета ваздуха из локалне мреже, као и резултате мјерења посебне намјене, достављају републичкој управној организацији надлежној за хидролошке и метеоролошке послове до 15. у мјесецу за претходни мјесец, а годишњи извјештај најкасније 60 дана од дана истека календарске године за претходну годину.

(2) Републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове и надлежни орган јединице локалне самоуправе дужни су да податке из става 1. овог члана учине доступним јавности и објаве у средствима јавног информисања, електронским медијима, као и на својим веб-страницама.

(3) Подаци из става 1. овог члана користе се за оцјењивање квалитета ваздуха, као и за израду извјештаја о стању квалитета ваздуха и саставни су дио информационог система о квалитету ваздуха.

III ВРИЈЕДНОСТИ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Члан 18.

(1) Вриједности квалитета ваздуха чине нумеричке вриједности граничних вриједности нивоа загађујућих материја у ваздуху, доње и горње границе оцјењивања квалитета ваздуха, критичних нивоа, граница толеранције и толерантних вриједности, циљних вриједности и дугорочних циљева загађујућих материја у ваздуху, концентрација опасних по здравље људи и концентрација о којима се извјештава јавност.

(2) Влада, у циљу управљања квалитетом ваздуха, на приједлог Министарства, прописује вриједности квалитета ваздуха.

(3) Прописом из става 2. овог члана утврђују се и рокови за постизање граничних и/или циљних вриједности, у случају да су оне прекорачене.

Члан 19.

Граничне и/или циљне вриједности нивоа загађујућих материја у ваздуху, прописане у складу са чланом 18. овог закона, не смију бити прекорачене када се једном достигну.

Члан 20.

(1) Ако се у одређеној зони или агломерацији усклађеност са граничним вриједностима појединих загађујућих материја не може постићи у роковима одређеним актом из члана 18. став 2. овог закона, Влада може, на приједлог Министарства, продужити рокове за постизање тих вриједности за највише пет година само за ту специфичну зону или агломерацију, под условом да је Министарство за ту зону или агломерацију донијело План квалитета ваздуха.

(2) У случају из става 1. овог члана не смију се прекорачити толерантне вриједности прописане актом из члана 18. став 2. овог закона.

Члан 21.

(1) Према нивоу загађености, полазећи од прописаних граничних и толерантних вриједности, а на основу резултата мјерења, утврђују се сљедеће категорије квалитета ваздуха:

а) прва категорија – чист или незнатно загађен ваздух гдје нису прекорачене граничне вриједности нивоа ни за једну загађујућу материју,

б) друга категорија – умјерено загађен ваздух гдје су прекорачене граничне вриједности нивоа за једну или више загађујућих материја, али нису прекорачене толерантне вриједности ниједне загађујуће материје и

в) трећа категорија – прекомјерно загађен ваздух где су прекорачене толерантне вриједности за једну или више загађујућих материја.

(2) Ако за неку загађујућу материју није прописана граница толеранције, њена гранична вриједност узима се као толерантна вриједност.

(3) Категорије квалитета ваздуха утврђују се једном годишње за протеклу календарску годину.

(4) Листу категорија квалитета ваздуха по зонама и агломерацијама на територији Републике доноси министар надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: министар) и објављује их у „Службеном гласнику Републике Српске”, електронским медијима, као и на веб-страници Владе и Министарства.

Члан 22.

(1) У зони и/или агломерацији у којој је утврђено да је квалитет ваздуха прве категорије спроводе се превентивне мјере ради спречавања загађивања ваздуха преко граничних вриједности.

(2) У зони и/или агломерацији у којој је утврђено да је квалитет ваздуха друге категорије спроводе се мјере за смањење загађивања ваздуха ради достизања граничних вриједности, као и смањења до испод граничних вриједности.

(3) У зони и/или агломерацији у којој је утврђено да је квалитет ваздуха треће категорије спроводе се мјере за смањење загађивања ваздуха ради краткорочног постизања толерантних вриједности и дугорочног обезбјеђивања граничних вриједности.

Члан 23.

У случају да се прекорачи концентрација о којој се извјештава јавност утврђена актом из члана 18. став 1. овог закона или концентрација поједине загађујуће материје опасне по здравље људи, Министарство и надлежни орган јединице локалне самоуправе дужни су да обавијесте јавност путем радија, телевизије, дневних новина, интернета и/или на други погодан начин.

Члан 24.

(1) Министар једном годишње доноси Листу зона и агломерација у којима су установљена прекорачења граничних вриједности квалитета ваздуха која потичу из природних извора.

(2) Листа зона и агломерација из става 1. овог члана доноси се на основу података о концентрацијама и изворима, као и доказа који показују да се ова прекорачења могу приписати природним изворима.

(3) Министар прописује начин вођења евиденције о подацима из става 2. овог члана.

(4) Уколико се прекорачења граничних вриједности могу приписати природним изворима, таква прекорачења не сматрају се прекорачењима у смислу овог закона.

Члан 25.

(1) Министар доноси Листу зона и агломерација за период од пет година у којима се граничне вриједности PM_{10} фракције суспендованих честица у ваздуху прекорачују због подизања прашине проузроковане посипањем путева пијеском и сољу у зимском периоду.

(2) Листа зона и агломерација из става 1. овог члана утврђује се на основу података о концентрацијама и изворима, као и доказа који показују да се ова прекорачења могу приписати посипању путева пијеском и сољу у зимском периоду.

(3) У зонама и агломерацијама у којима су граничне вриједности PM_{10} фракције суспендованих честица у ваздуху прекорачене због подизања прашине проузроковане посипањем путева пијеском и сољу у зимском периоду, таква прекорачења не сматрају се прекорачењима у смислу овог закона.

IV СТРАТЕГИЈА, ПЛАНОВИ И ПРОГРАМИ

Члан 26.

(1) Инструменти политике и планирања заштите ваздуха су:

- а) Стратегија заштите ваздуха,
- б) планови квалитета ваздуха,

в) краткорочни акциони планови,
г) Републички програм за постепено смањивање годишњих максималних републичких емисија загађујућих материја и

д) планови оператера за смањење емисија из стационарних постројења.

(2) Стратегија заштите ваздуха, планови квалитета ваздуха и краткорочни акциони планови доносе се у циљу очувања и побољшања квалитета ваздуха и избјегавања, спречавања или смањења штетних посљедица по здравље људи и/или животну средину.

(3) Републички програм за постепено смањивање годишњих максималних републичких емисија загађујућих материја, и то: сумпор-диоксида (SO₂), азотних оксида (NO_x), испарљивих органских једињења и амонијака (NH₃), доноси се у циљу усаглашавања укупних емисија у Републици са утврђеним годишњим максималним републичким емисијама загађујућих материја.

(4) План оператера за смањење емисија из стационарних постројења доноси оператер у циљу предузимања мјера за смањење загађења ваздуха, примјене одређених техничко-технолошких рјешења и планирања трошкова смањења емисија.

Члан 27.

(1) Стратегија заштите ваздуха (у даљем тексту: Стратегија) је основни документ на основу којег се доносе планови квалитета ваздуха, краткорочни акциони планови и програми за смањење емисија загађујућих материја у ваздух и који морају бити у сагласности са њом.

(2) Стратегија се усклађује са другим републичким, општим и секторским плановима и политикама.

(3) Влада припрема приједлог Стратегије који доноси Народна скупштина Републике Српске за период од шест година.

Члан 28.

(1) Стратегија је документ којим се обезбјеђују услови за успостављање институционалног система на основу којег се предузимају мјере за избјегавање, спречавање или смањење загађења ваздуха и штетних посљедица по здравље људи и/или животну средину у цјелини, на територији Републике.

(2) Стратегија обавезно садржи:

а) опште информације (податке о локацијама, климатске и топографске податке, број становника, мјерне станице и/или мјерна мјеста),

б) кључне елементе за процјену тренутног стања квалитета ваздуха,

в) циљеве који треба да се постигну,

г) активности које је потребно предузети ради постизања задатих циљева,

д) дугорочне и краткорочне мјере за спречавање, ублажавање и контролу загађивања ваздуха,

ђ) временски оквир у којем ће се пренијети захтјеви квалитета ваздуха који се примјењују у Европској унији,

- е) временски оквир за постизање задатих циљева који се тичу квалитета ваздуха,
- ж) захтјеве за интегрисањем циљева и мјера заштите квалитета ваздуха у друге секторске политике,
- з) истраживања која је неопходно спровести у циљу реализације Стратегије и постизања задатих циљева,
- и) начин извјештавања о реализацији Стратегије,
- ј) поступке евалуације извјештаја,
- к) разлоге за преиспитивање и кориговање стратешких одређења и
- л) приказ извора и начина коришћења средстава и других ресурса неопходних за реализацију стратешких циљева.

Члан 29.

- (1) Реализација Стратегије остварује се доношењем акционог плана за заштиту ваздуха, атмосфере и сузбијање климатских промјена, који доноси Влада.
- (2) Акциони план из претходног става садржи:
 - а) конкретне мјере које се предузимају ради реализације циљева Стратегије,
 - б) рокове за реализацију циљева Стратегије и
 - в) носиоце активности.
- (3) Носилац израде плана из става 1. овог члана је Министарство у сарадњи са другим надлежним органима.

Члан 30.

- (1) Влада подноси извјештај о реализацији Стратегије Народној скупштини Републике Српске сваке три године.
- (2) Извјештај из става 1. овог члана Влада ставља на увид јавности у складу са одредбама овог закона, а мишљење јавности узима се у обзир приликом доношења одлуке о преиспитивању и кориговању стратешких одређења.

Члан 31.

- (1) Планови квалитета ваздуха садрже нарочито:
 - а) податке о локацији (подручју) повећаног загађења,
 - б) основне информације о зони и агломерацији,
 - в) податке о врсти и степену загађења,
 - г) податке о извору загађења,
 - д) анализу ситуације и фактора који су утицали на појаву прекорачења,
 - ђ) детаље о мјерама или пројектима побољшања који су постојали прије ступања на снагу овог закона,
 - е) детаље о мјерама или пројектима који су примијењени са циљем смањења загађења након ступања на снагу овог закона,
 - ж) детаље о мјерама или пројектима који се планирају у дугорочном периоду,
 - з) органе надлежне за развој и спровођење плана и

и) листу докумената, публикација и слично, којима се поткрепљују подаци наведени у плану.

(2) Планови квалитета ваздуха могу да садрже и мјере прописане краткорочним акционим плановима из члана 34. овог закона.

(3) У случају прекорачења оних граничних вриједности за које је рок за постизање већ истекао, плановима квалитета ваздуха утврђују се одговарајуће мјере, како би се скратио период прекорачења.

(4) Плановима квалитета ваздуха могу се утврдити специфичне мјере намијењене заштити осјетљивих група становништва, посебно дјеце.

Члан 32.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси План квалитета ваздуха у зонама и агломерацијама у којима је ваздух треће категорије, односно када загађење ваздуха превазилази ефекте мјера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет животне средине или постоји стално загађење ваздуха на одређеном простору, са циљем да се постигну одговарајуће граничне вриједности или циљне вриједности утврђене актом из члана 18. став 2. овог закона.

(2) План из става 1. овог члана доноси се на основу оцјене стања квалитета ваздуха и обухвата све главне загађујуће материје и главне изворе загађивања ваздуха који су довели до загађења.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, надлежни орган јединице локалне самоуправе не доноси План квалитета ваздуха у случају прекорачења из члана 24. став 2. и члана 25. став 2. овог закона, осим у случају да се прекорачења могу приписати и другим изворима суспендованих честица PM_{10} , а не само посипању путева пијеском и сољу у зимском периоду.

(4) Министарство даје сагласност на планове квалитета ваздуха из става 1. овог члана.

Члан 33.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси краткорочне акционе планове у зони или агломерацији која се налази на њиховој територији у случају да:

а) постоји опасност да нивои загађујућих материја у ваздуху прекораче једну или више концентрација опасних по здравље људи утврђених прописом из члана 18. став 2. овог закона,

б) постоји опасност да се прекорачи концентрација приземног озона опасна по здравље људи, утврђена прописом из члана 18. став 2. овог закона, ако надлежни орган процијени, узимајући у обзир географске, метеоролошке и економске услове, да постоји значајан потенцијал да се смањи ризик, трајање и озбиљност таквог прекорачења.

(2) Краткорочни акциони планови могу се, ради заштите здравља људи и/или животне средине по потреби, донијети и у случају да постоји опасност од прекорачења једне или више граничних или циљних вриједности за поједине загађујуће материје које су утврђене актом из члана 18. став 2. овог закона.

(3) Министарство даје сагласност на краткорочне акционе планове из става 1. овог члана.

Члан 34.

(1) Краткорочни акциони планови из члана 33. овог закона садрже обавезно мјере које се краткорочно предузимају у циљу смањења ризика или трајања таквог прекорачења.

(2) Краткорочним акционим планом из става 1. овог члана могу се, у зависности од сваког појединачног случаја, предузети дјелотворне мјере за контролу активности које доприносе настанку опасности од прекорачења одговарајућих граничних или циљних вриједности или концентрација опасних по здравље људи и, по потреби, привремено зауставити наведене активности.

(3) Краткорочним акционим плановима могу се предвидјети мјере у вези са саобраћајем моторних возила, у складу са посебним законом, радовима на изградњи, радом индустријских постројења, употребом производа који садрже загађујуће материје и гријањем домаћинстава, као и специфичне активности намијењене заштити осјетљивих група становништва, нарочито дјеце.

Члан 35.

Краткорочни акциони планови и информације о начину на који ће се примјењивати морају бити доступни јавности и заинтересованим организацијама, као што су организације које се баве заштитом животне средине, организације које заступају интересе осјетљивих група становништва, здравственим организацијама и удружењима привредника.

Члан 36.

(1) Надлежни орган јединице локалне самоуправе обавјештава Министарство одмах, ако се било која гранична вриједност, критични ниво, граница толеранције, циљна вриједност и дугорочни циљ, концентрација опасна по здравље људи или концентрација о којој се извјештава јавност прекорачи због значајног прекограничног преноса ваздухом загађујућих материја или њихових прекурсора.

(2) Министарство у случају из става 1. овог члана, по потреби, предузима заједничке активности са надлежним органима друге државе, као што су припрема заједнички координираног плана квалитета ваздуха и/или припрема и примјена краткорочног акционог плана за сусједне зоне у нашој и сусједним земљама и размјена потребних информација.

(3) У случају прекорачења концентрације опасне по здравље људи и концентрације о којој се извјештава јавност у зонама или агломерацијама у близини ентитетске границе, Министарство у најкраћем року о томе обавјештава надлежни орган сусједне државе.

(4) Министарство информише јавност у случајевима из ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 37.

(1) Републички програм за постепено смањивање годишњих максималних републичких емисија загађујућих материја (у даљем тексту: Републички програм) доноси Влада за период од четири године.

(2) Републички програм садржи:

а) податке о усвојеним инструментима политике заштите ваздуха и мјерама за смањење емисија загађујућих материја из члана 26. став 3. овог закона,

б) квантификовану процјену ефеката политика и мјера из тачке а) овог става у односу на емисије загађујућих материја из 2000. године која се узима као референтна,

в) оријентациону процјену о могућим значајним промјенама у географској дистрибуцији максималних републичких емисија и

г) друге податке и документацију.

(3) Републички програм мора бити доступан јавности и заинтересованој јавности.

Члан 38.

(1) Републички план за смањење емисија из постојећих постројења за сагоријевање је дио републичког програма из члана 37. овог закона.

(2) Републички план за смањење емисија из постојећих постројења за сагоријевање обавезно садржи:

а) циљеве и у односу на њих дефинисане циљне вриједности,

б) мјере и рокове за постизање циљева и циљних вриједности и

в) поступак праћења реализације овог плана.

Члан 39.

(1) На подручју гдје је утврђена трећа категорија квалитета ваздуха орган надлежан за послове заштите животне средине налаже оператеру да изради план за смањење емисија из стационарних извора загађења ваздуха и одређује рок за израду тог плана.

(2) Оператер је дужан да у року из става 1. овог члана изради План оператера за смањење емисија из стационарних извора загађења.

(3) План оператера за смањење емисија из стационарних извора загађења садржи:

а) опис посљедица прекомјерног загађивања ваздуха,

б) зону у којој се налази оператер,

в) мјере за постизање побољшања квалитета ваздуха,

г) опис одабраних технолошких и других рјешења,

д) процјену трошкова,

ђ) редослијед спровођења планираних активности,

е) рок за спровођење планираних активности,

ж) средства за спровођење плана и

з) друге податке и документацију.

(4) Сагласност на план из става 2. овог члана даје орган који је наложио израду тог плана.

V МЈЕРЕ ЗА ПОБОЉШАЊЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Члан 40.

Мјере за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха обухватају:

а) прописивање граничних вриједности емисија загађујућих материја из стационарних извора загађивања,

б) прописивање граничних вриједности емисија загађујућих материја из покретних извора загађивања,

в) усклађивање са максималним републичким емисијама након њиховог утврђивања за поједине загађујуће материје,

г) прописивање дозвољених количина појединих загађујућих материја у одређеним производима,

д) смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште,

ђ) постепено смањивање употребе супстанци које оштећују озонски омотач и

е) остале мјере за спречавање и смањење загађења.

Члан 41.

(1) Министар посебним прописом утврђује мјере за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха које садрже:

а) граничне вриједности емисије загађујућих материја у ваздух,

б) начин, поступак, учесталост и методологију мјерења емисије загађујућих материја,

в) критеријуме за успостављање мјерних мјеста за мјерење емисије,

г) поступак вредновања резултата мјерења емисије и усклађеност са прописаним нормативима,

д) садржај извјештаја о извршеним мјерењима емисије и билансу емисије и

ђ) начин достављања података о емисијама за потребе информационог система и рокове достављања података.

(2) Актом из става 1. овог члана могу се, за постојеће изворе загађивања ваздуха, прописати дозвољена прекорачења граничних вриједности емисије одређених загађујућих материја и одредити рок у коме се те вриједности морају смањити на ниво граничних вриједности емисије.

Члан 42.

Министарство прописује граничне вриједности емисије загађујућих материја из постојећих постројења за сагорјевање, имајући у виду: врсту,

капацитет, старост, планирани радни вијек постројења и гориво које се у њему користи, као и методе, начин мјерења емисије загађујућих материја, критеријуме за избор мјерних мјеста, начин провјере тачности мјерења (контролна мјерења и калибрација), начин обраде резултата мјерења, начин и рокове за достављање података и поступак одређивања укупне годишње емисије из постројења за сагоријевање.

Члан 43.

У циљу заштите и очувања квалитета ваздуха врши се контрола емисија испарљивих органских једињења из инсталација за складиштење и дистрибуцију нафтних деривата од терминала до бензинских пумпи, као и из технолошких процеса и активности у којима се испарљива органска једињења користе као растварачи.

Члан 44.

(1) Правна лица и предузетници који се баве складиштењем, дистрибуцијом и стављањем у промет нафте и нафтних деривата дужни су да примјењују пропис о техничким мјерама у циљу смањења емисија испарљивих органских једињења.

(2) Пропис из става 1. овог члана којим се прописују техничке мјере и захтјеви који се односе на дозвољене емисионе факторе за испарљива органска једињења која потичу из процеса складиштења и дистрибуције нафте и нафтних деривата, односно за складишне, утоварне и истоварне инсталације на терминалима и за цистерне, утоварне и истоварне инсталације у малопродајним објектима, доноси министар у сарадњи са министарством надлежним за послове енергетике.

Члан 45.

(1) Правно лице и предузетник који у свом производном процесу користи органске раствараче дужан је да примењује мјере у циљу смањења вриједности емисије испарљивих органских једињења испод прописаних вриједности.

(2) Министар доноси пропис којим утврђује:

а) листу индустријских постројења и активности у којима се контролише емисија испарљивих органских једињења,

б) вриједности емисије испарљивих органских једињења при одређеној потрошњи растварача и укупне дозвољене емисије испарљивих органских једињења из постројења и активности и

в) шеме за смањење емисија испарљивих органских једињења.

(3) Шема за смањење емисија испарљивих органских једињења је прописани алтернативни начин смањења емисија испарљивих органских једињења.

Члан 46.

(1) Покретни извори загађивања могу се користити и стављати у промет ако загађујуће материје у издувним гасовима из тих извора не прелазе граничне вриједности емисије утврђене техничким прописима, у складу са овим законом.

(2) Емисије из покретних извора загађивања контролишу се приликом редовног, ванредног и контролног техничког прегледа, у складу са одговарајућим техничким прописом и законом којим се уређује безбједност саобраћаја.

Члан 47.

Максималне републичке емисије утврђују се за ацидификујуће и еутрофикујуће загађујуће материје и прекурсоре озона, и то за: сумпор-диоксид (SO_2), азотне оксиде (NO_x), испарљива органска једињења и амонијак (NH_3), у циљу унапређења и заштите животне средине и здравља људи од штетног дејства ацидификације, еутрофикације и приземног озона, а ради постизања дугорочних циљева који подразумевају одржавање критичних нивоа и заштиту становништва.

Члан 48.

(1) Горива која се стављају у промет, односно користе у стационарним и покретним изворима загађивања морају задовољавати захтјеве квалитета прописане важећим стандардима и техничким прописима који се односи на квалитет тог горива.

(2) Министар у сарадњи са министарством надлежним за послове енергетике доноси:

- а) технички пропис из става 1. овог члана којим се прописују технички и други захтјеви које то гориво мора да испуњава,
- б) дозвољену количину загађујућих материја у гориву,
- в) методе испитивања горива,
- г) начин утврђивања квалитета и доказивања усклађености са прописаним граничним вриједностима.

Члан 49.

(1) У циљу смањивања емисија испарљивих органских једињења из боја и лакова прописује се максимално дозвољени садржај појединих испарљивих органских једињења у бојама и лаковима.

(2) Максимално дозвољени садржај испарљивих органских једињења у бојама и лаковима утврђен је прописима којима се уређују хемикалије.

Члан 50.

(1) Гасови са ефектом стаклене баште су: угљен-диоксид (CO₂), метан (CH₄), азотсубоксид (N₂O), флуороугљоводоници (HFCs), перфлуороугљеници (PFCs) и сумпорхексафлуорид (SF₆).

(2) Спречавање и смањење загађивања ваздуха које утиче на промјену климе спроводи се:

а) примјеном мјера за смањење емисија гасова са ефектом стаклене баште и

б) праћењем емисија гасова са ефектом стаклене баште из извора и праћењем одстрањених количина ових гасова путем понора.

(3) Мјере из става 2. тачка а) овог члана реализују се:

а) развојем и коришћењем чистијих технологија којима се спречава или смањује емисија гасова са ефектом стаклене баште,

б) подстицањем коришћења обновљивих извора енергије,

в) подстицањем енергетске ефикасности и

г) активностима којима се повећава одстрањивање гасова са ефектом стаклене баште из атмосфере.

(4) Мјере из става 2. тачка а) овог члана могу се спроводити у оквиру Механизма чистог развоја Кјото протокола.

(5) Спровођење Механизма чистог развоја, који одобрава програме и пројекте који се спроводе у оквиру механизма чистог развоја, врши Тијело које оснива Влада.

(6) Критеријуме и начин одобравања програма и пројеката који се реализују у оквиру Механизма чистог развоја утврђени су прописом Владе.

(7) Подаци о емисијама и одстрањеним количинама гасова са ефектом стаклене баште из става 2. тачка б) овог члана чине Инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште.

(8) Републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове води Инвентар емисије гасова са ефектом стаклене баште.

(9) Подаци из става 7. овог члана су јавни.

Члан 51.

(1) Правна лица и предузетници који обављају дјелатност производње, одржавања и/или поправке, сакупљања, обнављања и обраде, контролу коришћења, стављања на тржиште, трајног одлагања и искључивања из употребе производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач морају поступати у складу са посебним прописом који доноси Влада.

(2) Прописом из става 1. овог члана утврђује се:

а) начин постепеног смањивања потрошње супстанци које оштећују озонски омотач,

б) поступање са тим супстанцама,

в) поступање са производима и опремом који садрже или су помоћу тих супстанци произведени,

г) поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач након престанка употребе производа и опреме који их садрже,

д) начин њиховог сакупљања, обнављања и обраде, коришћења и трајног одлагања, стављања у промет,

ђ) начин обрачуна трошкова њиховог поновног коришћења и

е) начин означавања производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач.

(3) За обављање дјелатности производње, одржавања и/или поправке и искључивања из употребе производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач правна лица и предузетници морају имати дозволу Министарства.

(4) Подаци о ненамјерно испуштеним дуготрајним органским загађујућим супстанцама чине Инвентар о ненамјерно испуштеним дуготрајним органским загађујућим супстанцама, који води републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове.

(5) Подаци из става 4. овог члана су јавни.

Члан 52.

(1) У циљу контроле емисија флуорованих гасова са ефектом стаклене баште, њихове употребе и поступања са опремом и уређајима који садрже ове гасове, министар прописује:

а) начин контроле емисија флуорованих гасова са ефектом стаклене баште из климатизационих система моторних возила,

б) листу и састав флуорованих гасова са ефектом стаклене баште и њихов потенцијал глобалног загријавања, начин коришћења, сакупљања и уништавања ових гасова, начин означавања и одлагања производа и опреме који садрже ове гасове, начин извјештавања о флуорованим гасовима са ефектом стаклене баште у складу са преузетим међународним обавезама, начин контроле коришћења и стављања на тржиште, као и начин обуке и услове за издавање сертификата правним лицима и предузетницима за рад са флуорованим гасовима са ефектом стаклене баште,

в) минималне услове за издавање сертификата:

1) правним лицима и предузетницима за рад са стационарним расхладним и клима уређајима, као и топлотним пумпама које садрже одређене флуороване гасове са ефектом стаклене баште,

2) правним лицима и предузетницима за рад са стационарним системима заштите од пожара и апаратима за гашење пожара који садрже одређене флуороване гасове са ефектом стаклене баште,

3) правним лицима и предузетницима који се баве сакупљањем одређених флуорованих гасова са ефектом стаклене баште из уређаја под високим притиском,

4) правним лицима и предузетницима који се баве сакупљањем из опреме одређених растварача на бази флуорованих гасова са ефектом стаклене баште,

г) минималне захтјеве за програме обуке и услове за признавање увјерења о обуци за правна лица и предузетнике који раде са климатизационим системима који садрже одређене флуороване гасове са ефектом стаклене баште у моторним возилима и

д) начин извјештавања о програмима тренинга и издатим сертификатима у складу са преузетим међународним обавезама.

(2) Пропис из става 1. овог члана садржи образац извјештаја који подноси произвођач, увозник и извозник одређених флуорованих гасова са ефектом стаклене баште, начин означавања производа и опреме који садрже одређене флуороване гасове са ефектом стаклене баште, стандардне процедуре за провјеру испуштања флуорованих гасова са ефектом стаклене баште из стационарних система заштите од пожара, из стационарне расхладне и климатизационе опреме, као и из топлотних пумпи.

Члан 53.

На територији Републике забрањује се:

- а) производња супстанци које оштећују озонски омотач,
- б) увоз и/или извоз супстанци које оштећују озонски омотач, а које су утврђене потврђеним међународним уговором, односно производа и опреме који садрже ове супстанце, из земаља односно у земље које нису уговорне стране тог уговора,
- в) увоз и/или извоз и стављање у промет без дозволе супстанци које оштећују озонски омотач и флуорованих гасова са ефектом стаклене баште,
- г) увоз и/или извоз и стављање у промет нових производа и опреме који садрже супстанце које се контролишу, а које оштећују озонски омотач, изузев хлорофлуороугљоводоника,
- д) испуштање супстанци које оштећују озонски омотач и флуорованих гасова са ефектом стаклене баште,
- ђ) пуњење производа и опреме који садрже флуороване гасове са ефектом стаклене баште супстанцама које оштећују озонски омотач,
- е) испирање супстанцама које оштећују озонски омотач,
- ж) увоз и/или извоз, стављање у промет и коришћење резервоара за једнократну употребу у којима се складиште супстанце које оштећују озонски омотач и флуоровани гасови са ефектом стаклене баште,
- з) стављање у промет на мало супстанци које оштећују озонски омотач и флуорованих гасова са ефектом стаклене баште и
- и) увоз и/или извоз и стављање у промет коришћених производа и опреме који садрже супстанце које оштећују озонски омотач.

Члан 54.

(1) Министарство води евиденцију о увозу и/или извозу, стављању у промет и потрошњи супстанци које оштећују озонски омотач и флуорованих гасова са ефектом стаклене баште, односно производа и опреме који их садрже, правним лицима и предузетницима који се баве дјелатношћу увоза и/или извоза, стављања у

промет, производње и одржавања производа и опреме који садрже те супстанце, сакупљања, обнављања и обраде супстанци које оштећују озонски омотач и флуорованих гасова са ефектом стаклене баште.

(2) Министар прописује начин вођења евиденције из става 1. овог члана.

Члан 55.

(1) Постројење се мора пројектовати, градити и/или производити, опремати, користити и одржавати тако да не испушта загађујуће материје у ваздух у количини већој од граничних вриједности емисије.

(2) Уколико дође до квара уређаја којима се обезбјеђује спровођење прописаних мјера заштите или до поремећаја технолошког процеса, због чега долази до прекорачења граничних вриједности емисије, оператер је дужан да квар или поремећај отклони, односно прилагоди рад насталој ситуацији или да обустави технолошки процес, како би се емисија свела на дозвољене границе у најкраћем року.

(3) У случају прекорачења граничних вриједности нивоа загађујућих материја у ваздуху оператер је дужан, када то уочи или по налогу надлежног инспектора, да предузме техничко-технолошке мјере или да обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле на прописане граничне вриједности.

(4) Оператер стационарног извора загађивања, код кога се у процесу обављања дјелатности могу емитовати гасови непријатног мириса, дужан је да примјењује мјере које ће довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вриједности емисије.

Члан 56.

(1) Новоизграђени или реконструисани стационарни извор загађивања може почети са радом уколико прибави еколошку дозволу, у складу са прописом о заштити животне средине.

(2) Забрањује се рад новоизграђеног или реконструисаног стационарног извора загађивања ваздуха, као и обављање других активности на отвореном простору које могу довести до неконтролисаног ослобађања загађујућих материја, док се не прибави еколошка дозвола из става 1. овог члана.

Члан 57.

(1) Оператер је дужан да:

а) податке о стационарном извору загађивања и свакој његовој промјени (реконструкцији) достави Министарству и надлежном органу јединице локалне самоуправе,

б) обезбиједи редовни мониторинг емисије и да о томе води евиденцију,

в) обезбиједи континуирана мјерења емисије ако је то прописано за одређене загађујуће материје и/или изворе загађивања самостално, путем аутоматских уређаја за континуирано мјерење, уз сагласност Министарства,

г) обезбиједи контролна мјерења емисије преко овлашћеног правног лица, ако мјерења емисије обавља самостално,

д) обезбиједи прописана повремена мјерења емисије, преко овлашћеног правног лица, два пута годишње, уколико не врши континуирано мјерење емисије,

ђ) обезбиједи праћење квалитета ваздуха по налогу надлежног инспекцијског органа, самостално или преко овлашћеног правног лица,

е) води евиденцију о обављеним мјерењима са подацима о мјерним мјестима, резултатима и учесталости мјерења и достави податке у форми прописаног извјештаја Министарству и надлежном органу јединице локалне самоуправе, и то:

1) за мјерења из става 1. т. б) и в) овог члана – једном у три мјесеца у року од 15 дана од истека тромјесјечја,

2) за мјерења из става 1. тачка д) овог члана – у року од 30 дана од дана извршеног мјерења,

3) за мјерења на годишњем нивоу – у виду годишњег извјештаја најкасније до 31. јануара текуће године за претходну календарску годину,

ж) води евиденцију о врсти и квалитету сировина, горива и отпада у процесу спаљивања и

з) води евиденцију о раду уређаја за спречавање или смањивање емисије загађујућих материја, као и мјерних уређаја за мјерење емисије.

(2) Оператер је дужан да о свом трошку спроведе мјере за смањење емисија загађујућих материја утврђених планом за своје стационарне изворе загађивања ваздуха.

VI ПОСЛОВИ МЈЕРЕЊА ЕМИСИЈЕ И НИВОА ЗАГАЂУЈУЋИХ МАТЕРИЈА У ВАЗДУХУ

Члан 58.

(1) Овлашћена правна лица која имају дозволу за мониторинг квалитета ваздуха дужна су да мјерење квалитета ваздуха обављају у складу са прописом из члана 9. став 3. и члана 18. став 2. овог закона.

(2) Овлашћена правна лица која имају дозволу за мјерење емисије из стационарних извора загађивања дужна су да мјерење емисије обављају у складу са актом из чл. 41. и 42. овог закона.

(3) Правно лице из члана 15. став 4. дужно је да праћење рада аутоматских станица и прикупљање података врши у складу са прописом из члана 9. став 3. и члана 18. став 2. овог закона.

Члан 59.

(1) Овлашћена правна лица из члана 58. ст. 1. и 2. овог закона могу вршити мјерење по добијању дозволе надлежног Министарства, уколико испуњавају услове у погледу кадра, опреме и простора, као и ако су технички оспособљена

према захтјевима стандарда BAS ISO/IEC 17025, у складу са Законом о метрологији Републике Српске.

(2) Министар прописује детаљније услове за издавање дозволе из става 1. овог члана, као и услове које треба да испуни правно лице из члана 15. став 4. овог закона.

(3) Дозвола за мјерење квалитета ваздуха и/или емисије одузеће се ако овлашћено правно лице престане да испуњава прописане услове и ако се утврди да овлашћено правно лице ове послове не обавља у складу са издатом дозволом и прописима из члана 9. став 3, члана 18. став 2. овог закона, односно чл. 41. и 42. овог закона.

Члан 60.

(1) Оператер који самостално врши мјерење квалитета ваздуха и/или емисије мјерења мора вршити у складу са прописом из члана 9. став 3. и члана 18. став 2. овог закона, односно чл. 41. и 42. овог закона.

(2) Оператер из става 1. овог члана може добити дозволу Министарства да, у оквиру своје регистроване дјелатности, самостално обавља послове мјерења квалитета ваздуха и/или емисије, под условом да је стручно и технички оспособљен.

(3) Министар прописује детаљније услове за издавање дозволе из става 2. овог члана у складу са чланом 59. став 2. овог закона.

Члан 61.

(1) Правно лице из члана 58. ст. 1. и 2. и члана 60. став 1. овог закона може да добије дозволу за вршење послова из члана 59. став 1. и члана 60. став 1. овог закона уз потврду о стручној и техничкој оспособљености.

(2) Потврду из става 1. овог члана издаје надлежно тијело за акредитацију.

Члан 62.

Министар, на основу иницијативе инспектора, одузима дозволу из члана 59. став 1. овог закона, односно дозволу из члана 60. став 2. овог закона.

Члан 63.

(1) Ревизија издатих дозвола врши се једном годишње или на захтјев овлашћеног правног лица, односно оператера.

(2) Министарство једном годишње у „Службеном гласнику Републике Српске” објављује списак правних лица из члана 58. ст. 1. и 2. овог закона којима је издата дозвола из члана 59. став 1. овог закона.

VII ИНФОРМИСАЊЕ И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Члан 64.

Надлежни орган дужан је да обавјештава друге органе и организације и јавност путем електронских и штампаних медија најмање у једном гласилу који се дистрибуира на територији цијеле Републике, о:

- а) квалитету ваздуха,
- б) плановима квалитета ваздуха и одлагања на одређено вријеме постизања граничне вриједности за азот-диоксид, бензен и суспендоване честице PM_{10} ,
- в) плановима за достизање циљних вриједности у зонама и агломерацијама у којима је дошло до прекорачења циљних вриједности и
- г) годишњем извјештају о свим загађујућим материјама које су обухваћене овим законом.

Члан 65.

(1) Информација о квалитету ваздуха из члана 64. овог закона обавезно садржи:

- а) ажуриране податке о концентрацијама загађујућих материја у ваздуху које су обухваћене овим законом, а нарочито сумпор-диоксид, азот-диоксид, суспендоване честице (PM_{10}), приземни озон и угљен-моноксид и
- б) просјечне вриједности концентрација у ваздуху у просјечном периоду за приземни озон, граничне вриједности за заштиту здравља људи, концентрације опасне по здравље људи, критичне нивое за заштиту вегетације, циљну и граничну вриједност за $PM_{2,5}$.

(2) У случају прекорачења концентрације опасне по здравље људи и концентрације о којој се извјештава јавност, надлежни орган обавјештава јавност о: локацији или подручју прекорачења; врсти концентрације која је прекорачена (концентрација о којој се извјештава јавност или која је опасна по здравље људи); времену почетка и трајању прекорачења; највишој једночасовној концентрацији, односно највишој осмочасовној средњој концентрацији у случају приземног озона; географском подручју на којем се очекује прекорачење концентрације о којој се извјештава јавност и/или која је опасна по здравље људи; прогнозама за наредни период са очекиваним промјенама загађења са проценом промјене; подацима за посебно осјетљиве групе становништва, могућим ефектима по здравље и препорученом понашању (подаци о посебно осјетљивим групама, опис могућих симптома, предузимање препоручених мјера, нове информације о току догађаја) и подацима о превентивним мјерама за смањење загађења.

Члан 66.

(1) Надлежни орган обавјештава јавност о:

- а) квалитету ваздуха, у облику годишњег извјештаја о стању квалитета ваздуха, до 31. јула текуће године за претходну годину,

б) плановима квалитета ваздуха и одлагања на одређено вријеме постизања циљне вриједности за азот-диоксид или бензен и суспендоване честице PM_{10} , у року од осам дана од дана усвајања и

в) плановима за достизање циљних вриједности у зонама и агломерацијама у којима је дошло до прекорачења циљних вриједности, у року од осам дана од дана усвајања.

(2) Годишњи извјештај о стању квалитета ваздуха у Републици припрема и објављује републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове.

(3) Републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове једном мјесечно објављује извјештаје о стању квалитета ваздуха, а на основу података из локалних мрежа.

VIII ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ

Члан 67.

(1) Информациони систем квалитета ваздуха саставни је дио јединственог информационог система заштите животне средине и садржи:

а) податке републичке мреже и локалних мрежа за праћење квалитета ваздуха, као и податке који су добијени мјерењем од стране оператера,

б) податке о супстанцама које оштећују озонски омотач,

в) податке из инвентара емисије гасова са ефектом стаклене баште и одстрањених количина ових гасова путем понора,

г) податке из инвентара ненамјерно испуштених дуготрајних органских загађујућих супстанци,

д) мјере и планове за заштиту и побољшање квалитета ваздуха,

ђ) мјере и планове за ублажавање климатских промјена,

е) мјере и планове за заштиту озонског омотача,

ж) податке о прекорачењу концентрација опасних по здравље људи и мјере заштите здравља људи и животне средине у таквим случајевима,

з) податке о органима републичке управе и о овлашћеним правним лицима која обављају послове мониторинга квалитета ваздуха и мјерења нивоа загађујућих материја и емисије,

и) податке из регистра извора загађивања ваздуха,

ј) податке о извршеном инспекцијском надзору и изреченим мјерама и

к) друге податке од значаја за квалитет ваздуха.

(2) Информациони систем квалитета ваздуха за Републику води републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове.

(3) Републички органи и организације, оператери и овлашћена правна лица дужни су да благовремено и без накнаде достављају податке из своје надлежности, као и друге податке који су потребни за вођење информационог система о квалитету ваздуха републичкој управној организацији надлежној за хидролошке и метеоролошке послове у циљу израде планова и извјештаја, у складу са овим законом.

(4) Републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове дужна је да на захтјев јединица локалне самоуправе уступи прикупљене податке из става 1. овог члана без накнаде.

(5) Републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове прикупља и уноси податке у информациони систем квалитета ваздуха у складу са овим законом.

Члан 68.

Подаци из информационог система квалитета ваздуха се користе за размјену информација о мјерним мјестима у републичкој и локалној мрежи, техникама мјерења, као и за размјену података добијених праћењем квалитета ваздуха у републичкој и локалним мрежама и података о емисијама из извора загађивања ваздуха за потребе извјештавања у складу са преузетим међународним обавезама.

Члан 69.

(1) Министарство размјењује податке о квалитету ваздуха и емисијама са међународним организацијама и другим државама у складу са потврђеним међународним уговорима.

(2) Републичка управна организација надлежна за хидролошке и метеоролошке послове размјењује податке са Европском агенцијом за заштиту животне средине и Европском мрежом за информације и посматрање.

IX ФИНАНСИРАЊЕ ЗАШТИТЕ И ПОБОЉШАЊА КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

Члан 70.

Средства за финансирање заштите и унапређење квалитета ваздуха обезбјеђују се у буџету Републике, буџету јединице локалне самоуправе, из прихода фонда надлежног за заштиту и финансирање животне средине, као и из прихода прикупљених из обавеза оператера, а у складу са законима којима се уређује област заштите и финансирање животне средине и овим законом.

Члан 71.

Средства из члана 70. овог закона користе се за:

- а) оцјењивање квалитета ваздуха и разврставање зона и агломерација према категоријама квалитета ваздуха,
- б) одржавање, функционисање и развој републичке мреже,
- в) реализацију програма контроле квалитета ваздуха у републичкој мрежи,
- г) мјерења посебне намјене,
- д) спровођење мјера за смањење утицаја загађеног ваздуха на промјену климе и заштиту озонског омотача,

- ђ) извршавање обавеза преузетих међународним уговорима,
- е) успостављање и одржавање регистра извора загађивања ваздуха и информационог система квалитета ваздуха,
- ж) реализацију акционог плана, планова квалитета ваздуха и краткорочних акционих планова,
- з) финансирање и/или суфинансирање стручних и научних истраживања потребних за остваривање циљева овог закона,
- и) суфинансирање инвестиција које ће допринијети битном смањењу загађивања ваздуха,
- ј) финансирање и/или суфинансирање других пројеката, програма и мјера у циљу заштите и побољшања квалитета ваздуха,
- к) подстицање чистијих технологија и примјену најбоље доступних техника за рад постројења и обављање активности,
- л) примјену технологије и производа који смањују загађивање ваздуха и
- љ) суфинансирање превентивних и интервентних мјера у ванредним околностима загађивања ваздуха и оспособљавање за реаговање у случају удеса.

X НАДЗОР

Члан 72.

Управни надзор над спровођењем и примјеном овог закона и прописа донесених за његово спровођење врши Министарство.

Члан 73.

Инспекцијски надзор над поштовањем овог закона и прописа донесених за његово спровођење врши Републичка управа за инспекцијске послове путем надлежних републичких инспектора и инспектора у јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту: инспектор).

Члан 74.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор, поред општих овлашћења прописаних законом којим се уређује област инспекција, има овлашћења и да:

- а) забрани рад ако се уочене неправилности не отклоне у остављеном року, до отклањања неправилности,
- б) забрани рад стационарног извора загађивања или наложи предузимање других одговарајућих мјера заштите док се емисија и нивои загађујућих материја у ваздуху не сведу на прописане граничне вриједности,
- в) нареди прибављање резултата мјерења емисије и/или нивоа загађујућих материја у ваздуху преко овлашћеног правног лица и забрани рад ако се резултати мјерења не доставе на увид у остављеном року,
- г) у току вршења инспекцијског прегледа нареди да се изврше контролна мјерења емисије и/или нивоа загађујућих материја у ваздуху преко другог

овлашћеног правног лица, кад оператер самостално или преко одређеног овлашћеног правног лица врши мјерења, а резултати извршених мјерења пружају основ за то,

д) предложи одузимање овлашћења за обављање послова мјерења емисије и/или праћење квалитета ваздуха ако се ти послови не обављају у складу са законом,

ђ) забрани рад стационарног извора загађивања или другу активност која се обавља противно овом закону,

е) забрани поступање са супстанцама које оштећују озонски омотач и флуорованим гасовима са ефектом стаклене баште, као и производима који садрже те супстанце или су помоћу њих произведени противно овом закону,

ж) забрани послове сервисирања и искључивања из употребе, односно сакупљања, обнављања и обраде производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач или флуороване гасове са ефектом стаклене баште ако утврди да их обавља лице које за то нема дозволу, односно предложи одузимање дозволе за обављање тих послова, ако лице престане да испуњава прописане услове и

з) забрани увоз и/или извоз супстанци које оштећују озонски омотач или флуорованих гасова са ефектом стаклене баште за које није издата дозвола.

XI КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 75.

(1) Новчаном казном од 2.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

а) прекорачи граничне и/или циљне вриједности нивоа загађујућих материја у ваздуху (члан 19),

б) прекорачи толерантне вриједности нивоа загађујућих материја у ваздуху (члан 20),

в) не примјењује мјере у циљу смањења емисија испарљивих органских једињења (члан 44. став 1. и члан 45. став 1),

г) производи супстанце које оштећују озонски омотач (члан 53. став 1. тачка а),

д) увози и/или извози супстанце које оштећују озонски омотач, односно производе и опрему која садржи ове супстанце, а које су утврђене ратификованим међународним уговором из земаља, односно у земље које нису стране уговорнице тог уговора (члан 53. став 1. тачка б),

ђ) увози и/или извози и ставља у промет супстанце које оштећују озонски омотач и флуороване гасове са ефектом стаклене баште без дозволе (члан 53. став 1. тачка в),

е) увози и/или извози и ставља у промет коришћене производе и опрему која садрже супстанце које оштећују озонски омотач (члан 53. став 1. тачка и),

ж) пројектује, гради и/или производи, опрема, користи и одржава изворе загађивања ваздуха који испуштају загађујуће материје у ваздух у количини већој од граничних вриједности емисије (члан 55. став 1),

з) не отклони квар или поремећај, односно не прилагоди рад насталој ситуацији или не обустави технолошки процес, како би се емисија свела на дозвољене границе у најкраћем року у складу са чланом 55. став 2. овог закона,

и) не предузме техничко-технолошке мјере или не обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле на прописане граничне вриједности нивоа у складу са чланом 55. став 3. овог закона,

ј) не примјењује мјере које могу довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вриједности емисије у складу са чланом 55. став 4. овог закона,

к) новоизграђени или реконструисани стационарни извор загађивања ваздуха отпочне са радом без дозволе из члана 56. став 1. овог закона,

л) не обезбиједи редовни мониторинг емисије и да о томе не води евиденцију (члан 57. став 1. тачка б),

љ) не обезбиједи континуирана мјерења емисије када је то прописано за одређене загађујуће материје и/или изворе загађивања самостално, путем аутоматских уређаја за континуирано мјерење (члан 57. став 1. тачка в),

м) не обезбиједи контролна мјерења емисије преко овлашћеног правног лица, ако мјерења емисије обавља самостално (члан 57. став 1. тачка г),

н) не обезбиједи прописана повремена мјерења емисије, преко овлашћеног правног лица, два пута годишње, уколико не врши континуирано мјерење емисије (члан 57. став 1. тачка д) и

њ) не обезбиједи праћење квалитета ваздуха по налогу надлежног инспекцијског органа, самостално или преко овлашћеног правног лица (члан 57. став 1. тачка ђ).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000 КМ до 3.000 КМ.

Члан 76.

За прекршаје из члана 75. овог закона могу се изрећи и слједеће заштитне мјере за период који није краћи од 30 дана нити дужи од шест мјесеци:

- а) забрана правном лицу да се бави одређеном привредном дјелатношћу и
- б) забрана одговорном лицу да врши одређене дужности.

Члан 77.

(1) Новчаном казном од 1.500 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај правно лице ако:

а) не изради План оператера за смањење емисија из стационарних извора из члана 39. ст. 1. и 2. овог закона,

б) обавља дјелатност производње, одржавања и/или поправке производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач без дозволе Министарства (члан 51. став 4),

в) увози и/или извози и ставља у промет нове производе и опрему које користе контролисане супстанце које оштећују озонски омотач изузев хлорофлуороугљоводоника (члан 53. став 1. тачка г),

г) испушта супстанце које оштећују озонски омотач и флуороване гасове са ефектом стаклене баште (члан 53. став 1. тачка д),

д) пуни системе који користе флуороване гасове са ефектом стаклене баште супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 53. став 1. тачка ђ),

ђ) испира супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 53. став 1. тачка е),

е) ставља у промет и користи резервоаре за једнократну употребу у којима се складиште супстанце које оштећују озонски омотач и флуоровани гасови са ефектом стаклене баште (члан 53. став 1. тачка ж),

ж) ставља у промет на мало супстанце које оштећују озонски омотач и флуороване гасове са ефектом стаклене баште (члан 53. став 1. тачка з),

з) податке о стационарном извору загађивања ваздуха и свакој његовој промјени (реконструкцији) не достави Министарству и надлежном органу јединице локалне самоуправе (члан 57. став 1. тачка а),

и) не води евиденцију о обављеним мјерењима с подацима о мјерним мјестима, резултатима и учесталости мјерења (члан 57. став 1. тачка е),

ј) не води евиденцију о врсти и квалитету сировина, горива и отпада у процесу спаљивања (члан 57. став 1. тачка ж),

к) не води евиденцију о раду уређаја за спречавање или смањивање емисије загађујућих материја, као и мјерних уређаја за мјерење емисије (члан 57. став 1. тачка з),

л) мјерење квалитета ваздуха и/или емисије не обавља у складу чланом 58. овог закона,

љ) отпочне вршење мјерења прије добијања дозволе Министарства (члан 59. став 1),

м) мјерење квалитета ваздуха и/или емисије не обавља у складу чланом 60. став 1. овог закона и

н) отпочне вршење мјерења без дозволе Министарства (члан 60. став 2).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 500 КМ до 1.000 КМ и одговорно лице у правном лицу.

(3) За прекршај из става 1. овог члана правном лицу може се изрећи и заштитна мјера забране вршења одређене дјелатности, а одговорном лицу да врши одређене послове, за период који није краћи од 30 дана нити дужи од шест мјесеци.

Члан 78.

(1) Новчаном казном од 1.000 КМ до 10.000 КМ казниће се за прекршај предузетник ако:

а) прекорачи граничне и/или циљне вриједности нивоа загађујућих материја у ваздуху (члан 19),

б) прекорачи толерантне вриједности нивоа загађујућих материја у ваздуху (члан 20),

в) не изради План оператера за смањење емисија из стационарних извора загађивања из члана 39. ст. 1. и 2. овог закона,

г) не примјењује мјере у циљу смањења емисија испарљивих органских једињења (члан 44. став 1. и члан 45. став 1),

д) обавља дјелатност производње, одржавања и/или поправке производа који садрже супстанце које оштећују озонски омотач без дозволе Министарства (члан 51. став 4),

ђ) производи супстанце које оштећују озонски омотач (члан 53. став 1. тачка а),

е) увози и/или извози супстанце које оштећују озонски омотач, односно производе и опрему која садржи ове супстанце, а које су утврђене ратификованим међународним уговором из земаља, односно у земље које нису стране уговорнице тог уговора (члан 53. став 1. тачка б),

ж) увози и/или извози и ставља у промет супстанце које оштећују озонски омотач и флуороване гасове са ефектом стаклене баште без дозволе (члан 53. став 1. тачка в),

з) увози и/или извози и ставља у промет нове производе и опрему које користи контролисане супстанце које оштећују озонски омотач изузев хлорофлуороугљоводоника (члан 53. став 1. тачка г),

и) испушта супстанце које оштећују озонски омотач и флуоровани гасови са ефектом стаклене баште (члан 53. став 1. тачка д),

ј) пуни системе који користе флуороване гасове са ефектом стаклене баште супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 53. став 1. тачка ђ),

к) испира супстанцама које оштећују озонски омотач (члан 53. став 1. тачка е),

л) ставља у промет и користи резервоаре за једнократну употребу у којима се складиште супстанце које оштећују озонски омотач и флуороване гасове са ефектом стаклене баште (члан 53. став 1. тачка ж),

љ) ставља у промет на мало супстанце које оштећују озонски омотач и флуороване гасове са ефектом стаклене баште (члан 53. став 1. тачка з),

м) не отклони квар или поремећај, односно не прилагоди рад насталој ситуацији или не обустави технолошки процес, како би се емисија свела на дозвољене границе у најкраћем року, у складу са чланом 55. став 2. овог закона,

н) не предузме техничко-технолошке мјере или обустави технолошки процес, како би се концентрације загађујућих материја свеле на прописане граничне вриједности нивоа у складу са чланом 55. став 3. овог закона,

њ) не примјењује мјере које могу довести до редукције мириса, иако је концентрација емитованих материја у отпадном гасу испод граничне вриједности емисије у складу са чланом 55. став 4. овог закона,

о) податке о стационарном извору загађивања ваздуха и свакој његовој промјени (реконструкцији) не достави Министарству и надлежном органу јединице локалне самоуправе (члан 57. став 1. тачка а),

п) не обезбиједи редовни мониторинг емисије и о томе не води евиденцију (члан 57. став 1. тачка б),

р) не обезбиједи континуирана мјерења емисије ако је то прописано за одређене загађујуће материје и/или изворе загађивања самостално, путем аутоматских уређаја за континуирано мјерење (члан 57. став 1. тачка в),

с) не обезбиједи контролна мјерења емисије преко овлашћеног правног лица, ако мјерења емисије обавља самостално (члан 57. став 1. тачка г),

т) не обезбиједи прописана повремена мјерења емисије, преко овлашћеног правног лица, два пута годишње, уколико не врши континуирано мјерење емисије (члан 57. став 1. тачка д),

ћ) не обезбиједи праћење квалитета ваздуха по налогу надлежног инспекцијског органа, самостално или преко овлашћеног правног лица (члан 57. став 1. тачка ђ),

у) не води евиденцију о обављеним мјерењима са подацима о мјерним мјестима, резултатима и учесталости мјерења (члан 57. став 1. тачка е),

ф) не води евиденцију о врсти и квалитету сировина, горива и отпада у процесу спаљивања (члан 57. став 1. тачка ж),

х) не води евиденцију о раду уређаја за спречавање или смањивање емисије загађујућих материја, као и мјерних уређаја за мјерење емисије (члан 57. став 1. тачка з) и

ц) отпочне да врши мјерења без дозволе Министарства (члан 60. став 2).

(2) За прекршај из става 1. овог члана предузетнику се може изрећи и заштитна мјера забране вршења одређене делатности, а одговорном лицу да врши одређене послове, за период који није краћи од 30 дана нити дужи од шест мјесеци.

XII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 79.

Влада ће, на приједлог Министарства, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, донијети:

а) пропис о условима за мониторинг квалитета ваздуха на територији Републике из члана 9. став 3. овог закона,

б) пропис о контроли и вриједности квалитета ваздуха из члана 11. став 3. и члана 18. став 2. овог закона и

в) пропис о поступању са супстанцама које оштећују озонски омотач из члана 51. став 2. овог закона.

Члан 80.

(1) Министар ће, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, донијети:

а) правилник о начину вођења евиденције о концентрацијама и изворима прекорачења граничних вриједности квалитета ваздуха из члана 24. став 3. овог закона,

б) правилник о мјерама за спречавање и смањење загађивања ваздуха и побољшање квалитета ваздуха из чл. 41. и 42. овог закона,

в) правилник о емисији испарљивих органских једињења из члана 45. став 2. овог закона,

г) правилник о употреби и поступању са опремом и уређајима који садрже флуороване гасове из члана 52. став 1. овог закона,

д) правилник о начину вођења евиденције из члана 54. став 1. овог закона и

ђ) правилник о поступку и условима за издавање дозволе за мониторинг квалитета ваздуха из члана 59. став 2. и члана 60. став 3. овог закона.

(2) Министар ће, у сарадњи са министарством надлежним за послове енергетике, у року од три године од дана ступања на снагу овог закона, донијети:

а) правилник о техничким мјерама и захтјевима о дозвољеним емисионим факторима за испарљива органска једињења која потичу из процеса складиштења и дистрибуције нафте и нафтних деривата из члана 44. став 1. овог закона и

б) правилник о техничким и другим захтјевима о квалитету горива која се стављају у промет, односно користе у стационарним и покретним изворима загађивања из члана 48. став 1. овог закона.

(3) Министар ће, у сарадњи са министарством надлежним за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, донијети правилник о методологији вођења Инвентара гасова са ефектом стаклене баште и начину прикупљања података.

Члан 81.

Јединице локалне самоуправе ће, уз претходну сагласност Министарства, донијети пропис о контроли квалитета ваздуха на локалном нивоу из члана 14. став 4. овог закона, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 82.

(1) У року од пет година од дана ступања на снагу овог закона извршиће се оцјењивање квалитета ваздуха у Републици, у складу са одредбама овог закона.

(2) Информациони систем квалитета ваздуха биће успостављен у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 83.

(1) Правна лица овлашћена за мјерење квалитета ваздуха и/или емисије на основу закона којим се уређује заштита животне средине дужна су да у року од 90 дана од дана ступања на снагу акта из члана 59. став 2. овог закона поднесу захтјев за добијање дозволе за обављање послова мјерења квалитета ваздуха и/или емисије.

(2) Дозвола из става 1. овог члана престаје да важи ако правно лице у прописаном року не поднесе захтјев у складу са овим законом.

(3) Оператер који самостално врши мјерење квалитета ваздуха и/или емисије дужан је да у року од 30 дана од дана ступања на снагу акта из члана 61. став 3. овог закона поднесе захтјев за добијање сагласности за обављање послова мјерења квалитета ваздуха и/или емисије.

Члан 84.

До доношења подзаконских аката на основу овог закона примјењују се одговарајући подзаконски акти донесени на основу Закона о заштити ваздуха

(„Службени гласник Републике Српске“, број 53/02), уколико нису у супротности са овим законом.

Члан 85.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити ваздуха („Службени гласник Републике Српске“, број 53/02).

Члан 86.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01-1854/11
Датум: 25. новембар 2011. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић